

*Pavel
Kohout
Tango
mortale*

PISTORIUS & OLŠANSKÁ
2012

© Pavel Kohout, 2012

ISBN 978-80-87053-76-8

*Připsáno česko-německo-italské herečce
a vášnivě tangerce
Jitce Frantové-Pelikánové*

P. K.

Stupně dramatu podle Aristotela:

Osoby se představují.

Osoby se střetávají.

Osoby se proviňují.

Osoby se obviňují.

Osoby se odsuzují nebo očišťují.

Pak dostává drama smysl.

1.

EXPOZICE

I.

GIULIETTA

Douškem sladové whisky začínala každý svůj let, protože se za celý dlouhý život nesmířila s tím, že může masa kovu neskonalé těžší než vzduch létat. I tentokrát si včas naplnila z domácího baru stříbrnou placatku, kterou jí dal Vittorio kdy? k padesátinám, a ty už se taky ztrácely v mlze času. Z najaté cessny sestoupil její oblíbený pilot, kterého si stačila u firmy zajistit včas. – „Ahoj, Michale!“ – „Zdravím vás, kněžno! Dlouho jsme se neviděli.“ – „Právě. Takže jste už znova rozvedený?“ – „Nějak se mi to zatím nepovedlo.“ – „Ne! Pořád ta Australanka?“ – „Zélandanka.“ – „Ano... že by vás konečně jedna opravdu dostala?“ – „Vypadá to tak. Asi čekáme dítě.“ – „To bude, pokud vím, třetí!“ – „Ano, pokud vím já.“ – „Ovšem to vám, jak víme všichni, zatím nikdy nebránilo uletět.“ – „Poprvé mi hrozí, že by dřív uletěla ona!“ Zazubil se a chtěl jí pomoci do schůdků, ale jako vždy odmítla a vyběhla sama.

Mickel Comar, vzdor svému původnímu jménu Komár dvoumetrový mladý muž, byl kosmopolita znalý tří světových jazyků, ale s ní mluvil jejich společnou mateřštinou – moravsky, jak pyšně říkala češtině z Hané. Michal, jenž poprvé zabrebtal „máma“ v kanadsko-francouzském Montrealu, násobilku se učil v kanadsko-anglickém Vancouvru a techniku vystudoval ve švýcarsko-italském Locarnu, kde otec postupně přednášel mezinárodní právo, si rodnou řeč bezvadně uchoval slovem i písmem, přestože jeho rodiče, kteří neuvěřili v trvalost politického oteplení šedesátých let, emigrovali ihned, jakmile dostali první cestovní pas. Co ve svízelných začátcích nestihli u jeho dvou sourozenců v Americe, vynahradili benjamínkovi narozenému už v Kanadě, jenž byl pak po návratu normálních poměrů ve svobodné vlasti král, když závistivým bratrům je-

jich flirtování překládal. Giulietta ho poznala, když ji, tehdy ještě s Vittorioem, pilotoval z Cannes, kde předsedala porotě soutěže mladých baletek; pomáhaje Vittoriovi ze schodů, zavolal na procházejícího kolegu „Ahoj!“. Byl zřejmě velmi oblíbený i spolehlivý, protože bylo nutno objednat si ho u společnosti Aviatica alespoň měsíc předem. Za deset let, kdy ho potkávala nejméně jednou za tři měsíce, se stihl už dvakrát stát otcem a dvakrát rozvést, ač mu pořád nebylo Kristových třiatřicet. Zjevná nestálost byla vlastně to jediné, co mu vadilo, aby se stal hlavním kandidátem v jejím stále naléhavějším plánu; dlouho se na radu svého advokáta chystala, že si ho při nejbližší příležitosti najme na pár dnů, aby měla čas pořádně si ho proklepnout, ale právě dnes k tomu neměla nejmenší chuť.

Ke svým kulatinám si dávala cestu, kterou odkládala přes čtyřicet let. Už několikrát se Michal divil, že s ní nikdy neletí ‚tam‘. Proto jeho příští otázku očekávala. – „Je to dneska poprvé, princezno, nebo jste tam už byla s někým jiným?“ – „To bych vám neudělala, Michale.“ – „A cože tak... najednou?“ – „Rodinné záležitosti. Dál je nemohu odkládat.“ – „Bude vás někdo čekat?“ – „Peppino s autem.“ – „Myslel jsem někoho, kdo se vyzná.“ – „Ne, už tam nikoho nemám.“ – „Škoda, že mi dali další zákazníky, byl bych vám rád dělal průvodce Prahou.“ – „Moje škoda, že mě to nenapadlo, ale mířím vlastně jinam.“ Neměla chuť svěřovat se a on byl příliš dobře vychovaný, než aby se vyptával dál, místo toho se zeptal. – „V kterém hotelu bydlíte?“ Řekla mu název, jaký sama znala až od včerejška. – „Tak to je špička. Naposled tam sídlil Obama!“ Pak už změnil téma. – „Objednala jste si mě i nazpátek?“ „Nemám, bohužel, tušení, kdy se budu vracet.“ Vzal to na vědomí, popřál jí jako vždy „happy landing“ – načež mu jako vždy odpověděla, že to zcela záleží na něm –, a přenechal ji stewardovi. Staršího Itala už logicky musela někdy na jedné z palub Aviatiky potkat, ale neutkvěl jí, za což, usoudila v duchu, mohl děkovat jen své neosobnosti. Neměla žádná přání, a tak s úklonou opustil kabinu, zasunul spojovací dveře a stáhl se do kokpitu.

Salon pro cestující byl v nejdražších cessnách zařízen individuálně, v tomto už letěla nejednou, zdobily ho reprodukce maleb ze Sixtinské kaple. Dávno věděla, že tento stroj rádi uží-

vají diplomati Vatikánu, proto tu bylo i starožitné klekátko. Malý, ale elegantně zařízený prostor byl určen pro šest cestujících, z nichž každý mohl proměnit svůj kožený fotel v lehátko. Jako vždy políbila svůj medailon, vyňala z kabely placatku, odšroubovala uzávěr, který byl i kalibrovanou číší, a vypila svůj obligátní ‚klobouk‘, jak tomu říkala, sladové whisky, kterou odebíral Vittorio přímo z irské palírny, kde ji spolu ochutnali na svatební cestě. Okamžitě pocítila lehkost, jaká jí připomínala točité zvedáky pas de deux v náruči perfektního partnera. Když Michal doroloval na začátek startovací dráhy a tryskáč vyrazil jako klisna z boxu, byla smířená s tím, že ty tuny hmoty opravdu vzlétnou.

Věděla, že celá cesta proti proudu tolika desetiletí potrvá necelé dvě hodiny, a přesto byla překvapena, jak brzo jí Michal palubním telefonem oznámil, že vzápětí přeletí hranice své staré vlasti. Od startu uplynulo osmdesát minut a ona si uvědomila, že celou tu dobu strávila polosedě-pololeže zcela ‚vypnutá‘, bez pohybu i bez jediné myšlenky. Pro jistotu se nicméně pojistila druhým kloboukem, aby ji nadále chránil nejen před vzpomínkami, ale i před pokušením vybudit je pohledem z okna. Nevydržela teprve, když stroj začal rychle klesat a Michalův hlas se jí zeptal, má-li zakroužit kolem města. „Musíte?“ – „Ne, mohu jít na přistání přes Kladno rovnou.“ – „Tak jděte, nechci ztrácet čas!“ Nepřiznala se, že nechce mít kvůli siluetě ‚Račan‘ vlhké oči. Tehdy se napila potřetí, ukryla zašroubovanou placatku v kabele a odhodlaně zacílila zrak na blížící se zem.

Přelétli pár zbylých těžních věží, které jí utkvěly v paměti, když odtud vzlétala naposled. Od Ruzyně až skoro k nim tehdy obsadila všechny louky Sovětská armáda, po celém horizontu parkovaly stovky tanků i vojenských nákladáků. „Hnusní jako housenky!“ řekl Viktor a ona zbytek cesty do Říma probřečela. Někdejší pole teď zmizela pod nesčetnými stavbami typickými pro všechna předměstí západních metropolí, které se Praha očividně snažila dohánět. A už se k cessně měkce – to Michala zvlášť proslavilo! – přilepila přistávací dráha, kterou v srpnu 1968 předčasně otevřeli okupanti, ale stroj nezabočil k modernímu komplexu vybavenému tucty rukávů, nýbrž ro-

loval dál a dál od nich, jako by ji chtěl dopravit až do středu města. Teprve po chvíli si vzpomněla na informaci své cestovní kanceláře, že jí zaplatili, čemu říkali „vládní letiště“. Když Michal zastavil a vypnul motory, domnívala se poznávat letištní budovu z dob svého mládí, kdy se ještě smělo doprovázet známé až přímo k letadlům a také je tam vítat. Teď tu parkovalo několik malých strojů a před nimi bílý Rolls Royce Ghost, vedle něhož stál s čepicí při boku její šofér, číšník, bodygard a muž její kuchařky i komorné Peppino. Znovu políbila ten medailon a vešla do minula.

II.

LEO

Ten pátek byl černý od samé půlnoci. Milonga v Karlíně pro něho skončila fiaskem, jaké nikdy předtím nezažil. Ošklivá Angličanka, která mu slíbila třicet liber a pak ho třikrát tři čtvrtě hodiny propichovala svými kostmi, se šla konečně vyčurat, takže se mohl aspoň trochu vzpamatovat, ale byla tam tak dlouho, až za ní poslal šatnářku. Od ní se dozvěděl, že z toalet vede další východ do lokálu a tím i na ulici; noc byla tak teplá, že podvodnice nepotřebovala plášť. Náladu mu nezvedlo ani, že ho před totální ztrátou zachránil jeho vlastní vynález - ‚velký šáb‘, který zbytek party už na jaře akceptoval jako dobrý způsob kolektivního pojištění, činící zbytečnými klopotné konkurenční války a podrazy; dostal ze společného banku alespoň šest stovek, protože ostatní měli slušný kšeft, ale znechutili mu je peprnými komentáři.

Cestou domů ho nestydatě okradl taxikář, ovšem konfrontaci s ním si Leo při pohledu na jeho bicepsy rozmyslel. Na posteli našel dopis starší sestry Věry, v němž ho dost tvrdě žádala, aby jí konečně vysolil dvacet tisíc, které mu půjčila na nový laptop a on je slíbil vrátit do konce minulého roku. V záchvatu beznaděje zabrousil na internet a chtěl riskantně vsadit celou hotovost na hazard, ale naštěstí se dokázal ovládnout. A při pozdní snídani se opět utkal s matkou.

Nebylo to poprvé, co mu vyčítala, že opustil skvělou firmu, v níž mohl udělat kariéru, ale nikdy předtím nepoužila slovo, které ho rozzuřilo tím víc, že je dávno očekával. Řeč přitom začala nevinně. - „Volal tě Robert.“ Byl to jeho nejlepší kámoš z vejšky. - „Co chtěl?“ Pracovali spolu ještě tři roky po škole ve firmě Sonnymat, než z ní odešel. Robert mu to nepřestal vyčítat, a Leo ho proto postupně odstříhl. „Pozvat tě na pivo.“ Ted

ho to potěšilo, protože nová parta mu pomalu, ale jistě začínala lézt na nervy. Robert byl koumák, dala se s ním vždycky vést chytrá řeč a navíc neříkal v každé větě třikrát „vole“ jako Kája, Míra a Láďa bez rozdílu; Lea nejvíc deprimovalo, že už s tím volováním bezděky začal taky. – „Nechal mi zprávu kdy a kde?“ – „Máš mu brknout.“ Nato se rozhovor těžce zvrhl. „Ptal se mě, co děláš.“ – „A cos mu řekla?“ – „No co jsem asi mohla?“ – „Přece, že dělám na zakázku webový stránky!“ – „A děláš?“ Začínal se dopalovat. – „A dělám!“ – „A co to vlastně je?“ – „Mami, nezajímala ses o to po celý moje studia, teď už to těžko pochopíš!“ – „A táta to chápe?“ – „Táta to ví!“ – „Tak proč se mě ptá, čím se živíš?“ – „On se ptá tebe? Proč?“ – „Asi proto, že jsem s tebou přes den doma.“ – „Tak musíš nejlíp vědět, čím se živím!“ – „No těma stránkama asi ne.“ – „Jak to můžeš vědět?“ – „Protože kdykoli ti nakouknu do pokoje, spíš.“

Začal zuřit. – „Tak ty mě špehuješ? Vlastní matka?“ – „A kdo jinej tě má varovat?“ – „Před čím, prosím tě!!“ – „Leošku, co má dělat máma, která byla na syna pyšná, že dostal ze školy červenej diplom, když se teď živí tancováním?“ To ho vzalo. – „Kdo ti to řek?“ – „Došla jsem si včera za tebou.“ – „Kam...? – „Do Karlína.“ – „Prosím tě, jak tě napadlo hledat mě v Karlíně?“ – „Měl's to v diáři...“ – „Mami, já si vyprošuju, abys mi lezla do věcí, jako bych byl puberták, jsem už dospělej chlap!!“ A potom padlo to slovo. – „Jak může dospělej a študovanej chlap dělat gigola...?“

Hleděl na ni, neschopen odpovědět, a proto udělal jediné, čeho byl momentálně schopen: vyletěl z kuchyně, bouchl dveřmi, popadl ve svém pokoji sako a pytlík s taneční obuví, načež pořádně práskl i dveřmi od bytu. Ano, to slovo se mu už dlouho zavrtávalo do mozku jako červ do jablka, ale teprve vysloveno dostalo hnusnou podobu, která polekala i jeho. Pravda je, že veškerá snaha nabízet počítačově negramotným seniorům vedení webových stránek zůstala bez odezvy. Pravda je, že od chvíle, kdy mu skončil nárok na sociálku, žil jenom z toho, co si vytančil. Pravda je, že si na to nebezpečně zvykl. Pravda byla dokonce, že to zpočátku házelo slušné peníze, neboť argentinské tango začínalo být právě „in“, veřejně i soukromé milongy přicházely do módy a konaly se v Praze a v ši-

rokém okolí skoro obden. Ale pravda byla taky, že příjmy nestačily, aby zaplatil dluh sestře a obnovil po půl roce svůj příspěvek na domácnost, když už tam byl z nezbytí na byt i stravu. A hlavně byla pravda, že cítil, jak se pomalu, ale jistě ponižuje, a přitom už asi není schopen to nějak zastavit.

V tom stavu bezradného podráždění se pár hodin bezcílně toulal po ulicích, až ho začaly bolet nohy. Do dnešní milongy zbýval ještě kus odpoledne, které by byl nejraději prospal. Že neměl kde a nutně potřeboval obnovit síly na večer, napadlo ho koupit si v multikinu u Anděla lístek na dvě nejbližší představení a měl štěstí: oba filmy byly tak nudné, že se mu skutečně podařilo i s nezbytnou přestávkou dvakrát na devadesát minut usnout. To už zjistil, že dokonce nabral zpoždění a parta začne bez něho, což ho při dnešní smůle znevýhodní při výběru „toužilek“, jak říkali nadržným babám, o které na úvod losovali, a on měl nejčastěji štěstí ‚prvního výlovu‘. Když vystoupil z tramvaje na Jiráskáči a zaspurtoval k Mánesu, málem ho přešlo tak nádherné auto, že zůstal na chodníku stát a hltal očima běloskvoucí limuzínu značky Rolls Royce, která nesla nejvyšší typové označení Ghost, tedy Duch, a přejížděla pražskou křižovatku opravdu jako zjevení. Popošel za ní a viděl zblízka, jak šofér v jakési uniformě obchází auto zezadu, aby na protější straně otevřel zadní dveře a smekl vysokou čepici. Vystoupila stará dáma v mladistvých džínách.

III.

PRAHA

Praha jí ukázala svou nejlídnější tvář, přivítala ji vlídným teplem nadcházejícího léta. Signore Bartolo, ředitel její oblíbené římské cestovky, který se pohyboval i mluvil jako vysoký církevní hodnostář, nepochybně vycepoval svými maily, telefony i skypy vedení pražského grandhotelu tak, že se na ni připravili skoro jako na Obamu. Když Peppino, který dorazil s kufry už včera a přespal v hotelu u letiště, připlul před hlavní vchod, jako by tam přistávala bílá jachta, otevřeli boys v livrejích současně obě křídla vstupních dveří a ředitel hotelu s kyticí růží ji ihned oslovil v angličtině správným titulem – „Your cerene highnis!“, tedy – „Princezno“. Ovšemže pro ni připravili tutéž suitu jako americkému prezidentovi, neboť Bartolo zajisté neopomněl naznačit, že jako vdova po muži, který byl navíc dlouhá léta senátorem, je nadále členkou klubu čelných italských politiků a především vysoké evropské šlechty. Protože to nevěděl, nemohl je upozornit, že mluví česky, takže s ní zprvu všichni hovořili anglicky, zatímco ona měla potěšení rozumět povelům jako – „Franto, maž jí vodevřít lift!“ nebo – „Blboune, nevodři ten drahej kufr!“ Nechtěla, aby se z toho vyvinul obří trapas, a proto své tajemství rychle zpřístupnila, předstírajíc, že těch pár poznámek přeslechla. Pak ji zas pobavilo, když jí ten „blboun s kufry“, klaně se za tučný tuzér, řekl – „Paní princezno“. Vzápětí se dostavila Hoteldame s asistentkou a pod jejím velením vyvěsili i uložili výbavu. Z jejich výrazu usoudila, že ani krásná paní Obamová neměla s sebou tři páry tanečních bot.

Pak si dala další lok irské, naložila se do vany pro dva, zapнула současně vířivku i televizi a shlédla první české zprávy od těch posledních před čtyřiceti lety, v nichž slzel idol Pražského jara Alexander Dubček po návratu vyčerpaných reformáto-

rů a spokojených ‚konzerv‘ z Moskvy, kde právě podepsali „dočasný pobyt bratrské armády“ v Československu, které se tím stalo sovětskou gubernií. Její Viktor označoval pokus demokratizovat totalitu od samých začátků za dětsky naivní. „Králík nemůže učit medvěda žrát trávu!“ Výsledek výměny zlého fridolína Novotného za hodného pierota Dubčeka komentoval bonmotem – „Starý bordel s novým personálem“. A pláč prvního tajemníka nad výsledkem moskevských rozhovorů, jehož jádro zůstalo občanům utajeno, ho přímo zhnusil. – „Mít v zádech podporu patnácti milionů, ve kterých se okupační armáda rozpustila jak cukr, a takhle všechno prosrat, za to by se každý čestný politik musel zastřelit!“ V Římě se česká tévé chytit nedala a po Viktorově smrti začala noviny, které jim po různých poslech posílali známí z Prahy, vyhazovat nečtené. Exilové přestali číst už dřív, to jak bytostného demokrata Viktora odpuzoval jejich primitivně radikální antikomunismus i žabomyší války různých emigrantských vln. „V totalitě pidižvíci, ve svobodě obři!“ Co viděla z vany teď, byly obrazy života neznámé země, kde se změnila i řeč, takhle odfláknutou výslovnost nepamatovala. Ze všech obličejů ji zaujala jen tvář prezidenta Havla, který zrovna natáčel svůj první film.

Když v úvodním roce prezidentování navštívil během státní návštěvy Capri, trávila tam zrovna, už s Giorgiem, tradiční prázdniny v Quisisaně a na banket konaný v slavném hotelu dostala ovšem pozvánku. Jakmile pozdravila Havla česky, dal jí přednost před vlastním tlumočnickem. A když zjistil, kdo je, už se jí nepustil a navzdory protokolu s ní strávil většinu večera. Nikdy ji sice, omlouval se, neviděl v Národním divadle tančit, ale ctil ji jako hvězdu, která ozdobila všechny velké diskusní tribuny tehdy světoznámého politického Pražského jara. Znával i Viktora, ale byl příliš dobře vychovaný, než aby se ptal vdovy, proč se ten velký básník tehdy ničeho nezúčastnil, takže pak emigroval jen kvůli ní. Trochu se do Havla na Capri zamilovala, byl v té době oslnivý muž na vrcholu sil, zbožňovaný celým svobodným světem. V televizním šotu jí teď až otrěsně připomněl ochablého Viktora i Vittoria v posledních měsících jejich života, a zaplavil ji smutek. Než se v ní stačil usadit, vystoupila z vany, vypila další ‚klobouk‘ a posadila se k počítači.

Za pět minut věděla, že Argentino se dnes tančí ve staré známé restauraci Mánes, skoro se lekla toho osudového refrénu. Za deset minut se převlékla do sportovního a za půl hodiny ze sebe nalíčením smazala s desítkou vrásek i pár desítek let. Netroufla si napoprvé jít tím odcizeným městem pěšky, takže ji do Slavie dopravil Peppino. U Národního se jí vzrušením rozklepala kolena. Dala mu pokyn, aby sem zas předjel přesně v osm, a snažila se projít do kavárny dřív, než čumilové čekající na stanici tramvaje přenesou svou pozornost z bílé limuzíny na ni. V příští vteřině se cítila, jako by ji až teď andělé střemhlav snesli do města jejího mládí.

Nebyla schopna posoudit, vidí-li původní garnituru nábytku, ale uvěřila v to, když spatřila průsvitnou zelenou Múzu sedící na stole pijáka absintu, ten slavný obraz tam visel, už když přijela do Prahy poprvé, a rovnou s pevným úmyslem udělat přijímačky na konzervatoř. Seděla tu tenkrát sama – rodiče byli dávno mrtví až na ‚pa-otce‘, jak ho nazývala, jemůž pak hrdě oplácela, že ji kdysi totálně zazdil, když utekl mámě –, jako na pohádkový zámek odtud při sodovce hleděla na trigy vzpínající se nad Zlatou kapličkou a snila nespílitelný sen. Ta vzpomínka byla vyplavena mořem potlesků, které tu pak sedm let vyvolávala jako Coppelia, Odetta s Odilíí nebo Julie, její jmenovkyně, které se v Itálii z přízemních důvodů zřekla přijetím zdomácnělé, a proto líp vyslovitelné Giulietty. Na rozdíl od většiny lidí, kteří si minulost vracejí v podobě fotografií či útržků filmu, jí se zachovávaly v paměti hlasy a zvuky. Tak i teď uslyšela hrozivé vstupní tóny Prokofjeva, ohlašující už od předešry příchod smrti – Tjamtadamta tjamtadamta tjamtadamta týýdáá, tjamtadamta tjamtadamta tjamta...

– „Womit kann ich dienen?“ odhadl ji číšník na německou turistku a ona tu roli přijala. „Haben Sie türkischen Kaffe? Aber nicht den orientalischen...“ rozpomněla se, – „ich meine den, Sie nennen ihn hier doch turek...“. Ocenil to. – „Sie waren schon in Prag!“ – „Ja, aber es ist schon lange her!“ – „Macht nichts, den turek machen wir immer noch!“ Místo džezvy s aromaticky vonící černou tekutinou, tak hustou, že v ní lžičky stály, přinesl šálek čehosi, co připomínalo slitou vodu z bramborových slupek. Když se však napila, vrátil se ihned domů i její

žaludek, který si tady a v protější budově po léta žádal tuhle břečku třikrát za zkoušku a třikrát za představení. Zvláštní, pomyslí si, žaludek a řeč jsou vlastně přenosná vlast, která se člověka nikdy nepustí. Na klavíru, v té době ještě tichém, ležely noviny, jejichž názvy se změnilly, u Mladé fronty přibýlo slovo Dnes, u Práva zmizelo slovo Rudé. Co četla, ihned zapomínala, vnímala spíš prostředí kavárny. Ta tam byla horda rozverných studentů Filmové akademie múzických umění sídlící přímo nad kavárnou, zmizeli i osamělí penzisté, kteří si tu četli zdejší noviny při sodovce, stydí se teď před cizinci nebo už nemají ani na tu? Nicméně nejvíc tady bylo skoro jednotně oblečených Čechů s kravatami, kteří vážně diskutovali nad rozloženými papíry, tipla je na manažery. Dojetí ustupovalo, když jí docházelo, že z téhle téměř původní kulisy vyvanula síla podobná té průhledné Múze, jaká tu kdysi prostupovala i ji před tou osudovou přijímací zkouškou a později skoro před každým představením v Kapliče. Ozval se klavír servírující hudbu, jakou dávno nazvala globalizovanou, protože ji současně ohlušovala i nudila skoro ve všech kavárnách Západu, jak už dávno ztratily někdejší flair. Pohlédla na hodinky, bylo skoro osm, položila na stůl jakousi větší z bankovek, které dostala spolu s letenkou už v Římě, ale ještě je pořádně neprohlédla, a stihla se dostat na ulici, právě když připlouval Peppinův bílý škuner. Podle domluvy jí nevyšel otevřít, aby nezatarasil večerní provoz, naskočila tedy mrštně sama a rovnou ho navigovala zabočit před mostem doleva. Automobilový plebs jako obvykle vytvořil Ghostu špalír, všichni brzdili, aby si jej stačili prohlédnout, a k Mánesu dojela za necelou minutu, sotva si stačila přezout vycházkové boty za tangové s řádně vysokým podpatkem, Peppino zastavil ve vykosnutém rohu chodníku před sjezdem na podběží a vyslechl její příkaz, aby se znovu objevil o půlnoci, neskryl údiv, že tak brzo, ale ona se chtěla pořádně vyspat na zítřek, kdy se teprve hodlala střetnout s pražským geniem loci.

V Mánesu byla v životě mnohokrát, na flámech i na osudových shromážděních roku osmašedesát, ale především: v Mánesu ji poprvé oslovil její Viktor První, jak si ho navíc odlišovala od Vittoria; pevně se rozhodla, že právě tady dnes ze sebe

nejlíp vytancuje stesk po obou. Kde tu funguje tančírna neměla tušení, ale všimla si mladíka, který se zřejmě také zastavil, aby spatřil nejlepší auto světa v nejluxusnější verzi, a zeptala se ho. – „Nevíte, kde se tu dnes tančí?“ Věděl. – „Dole.“ – „Normální milonga?“ – „Ano.“ Až teď jí došlo, že si nese v pytlíku boty. – „Jdete tam?“ – „Ano...“ Po zákonu všech milong na světě mu ihned začala tykat. „A máš partnerku?“ – „Ne...“ Spokojeně se do něho zavěsila. – „Tak už ji máš.“

Leo si přišel jako člověk náhle zbavený prokletí. Česky mluvící milionářka z Itálie, jak na ni prozradila espézetka božského korábu, která tu v džínách shání partnera na tango argentino – o něčem takovém mohl dodnes jen snít. Česky platily zřídka víc než sto padesát za tandu, z turistů převládaly mimořádně umolousané batůžkářky, které nabízely protislužbu v jejich hotýlku, ale o sex neměl Leo nikdy nouzi a hlavně se z něj nedalo žít. Ternem bývaly proto manželky pražských diplomatů, které se zřejmě domluvily, že budou za tandu platit patnáct eur, bohužel ani o cent víc, ale bohudík ani míň, takže nebylo nutné o ně losovat. Zápalky, jak to vymyslel Kája, byly do čtyř různých délek upravovány, když mezi toužilkami nebyla žádná známá tvář a bylo nutno zvolit si „na blind“, tehdy se losovalo alespoň o nejhezčí z ošklivek.

Během krátké cesty, kdy ji vedl po schodišti do spodní restaurace, k níž přiléhala i tančírna, uvažoval, kolik jí může být. Když přičetl silně mejkapovanou tvář a odečetl neuvěřitelně svižný krok, ustanovil průměr plus minus šedesát. Oba neměli co odložit, takže s ním dopochodovala přímo na parkey, kde už se tančilo, a hned ho vzala za obě ruce. Než se pohnula, ještě ho vyzvala. – „Říkej mi Julie. A ty jsi?“ – „Leo.“ – „Aha. No tak ukaž, jaký jsi lev!“ O placení se nezmínila a dala se rovnou vést. Od prvního kroku mu bylo jasné, že drží partnerku, která umí. Nechtěl ale riskovat, že ji brzo unaví, takže se snažil jen o figury, jaké jí nemohly ublížit a nenamáhaly zbytečně jeho. Vzápětí se střetl pohledem postupně s Kájou, Mirkem i Ládou, všichni si stačili rozebrat jediné tři ženské, které tu dnes dobře vypadaly. Jak se to dávno naučili, signalizovali mu, kdykoli si při otočkách viděli do tváře, posměšně

politování. Dovedl si představit, jak peprné hodnocení uslyší, až se s nimi tradičně potká o pauze na wécé. Těšil se, že je pak přetrumfne, ale pořád netušil, jak se dostat k jednání o penězích. A co když, napadlo ho zničehonic, co když to nechá úplně na ní? A co když dokonce, uvažoval stále intenzivněji, se bude právě v tomhle případě chovat k milionářce stejně galantně, jako se chovával, dokud normálně trsal s holkami ze školy a z podniku?

Otrávená duše se pojednou začala tiše radovat. Ne, rozhodl se pevně, on gigolo není a hlavně nebude! Zítra požádá Roberta, aby mu vyjednal schůzku se šéfem Sonnymatu, který už tenkrát nabídl, že se může kdykoli vrátit. Vráti se tedy, naučí se zas brzy vstávat, začne splácet dluhy a hlavně myslet! myslet jako tehdy, kdy ohromil při ústní státnici zkušební komisi tak mocně, že mu jednohlasně přiřkla diplom ‚cum laudum‘. Tančil, jak byl zvyklý, automaticky, ale přitom dost vynalézavě, aby to nepoznala. Ona se mu zdála parírovat podobně, takže se vzájemně nerušili.

Když kapela konečně odešla na přestávku do přilehlého baru a chtěl se jí omluvit, že si odskočí, po půl druhé hodině poprvé promluvila a zaskočila ho otázkou. „Ty jsi tu s partou?“ – „Jak, s partou...?“ – „A jste čtyři, vid’?“ Zkusil to ještě ústát. „Čtyři co...?“ – „Leo, máš mě za blbou?“ – „Proč bych vás měl mít...“ – „Vy jste taxi-danceři, že?“ Ten výraz už slyšel, ale osloven tak byl poprvé. Rozhodně zněl líp než gigolo! „No ano...“ – „Tak proč sis u mě nevyjednal tu taxu?“ Nechtělo se mu dál lhát. „Přišlo mi to blbý...“ – „Aha, a proč?“ – „Asi proto, že jste přijela zvenku...“ – „To’s jako chtěl reprezentovat všechny dobré rodáky před odcizenou krajankou? Nebo ses snad dokonce zastyděl? Tak to nemusíš. Je to normální profese a já ji navíc často potřebuju, takže platím i bez řeči a dobře. Teď si jdu ven zakouřit a ty tam přines nám oběma whisky, pokud možno malt a pokud možno irish.“ – „Tady se při milonze alkohol nečepuje...“ – „Jest mi známo, milý Leo, ale nepoznala jsem ještě bar, kde by mi za pořádný bakšiš nenalili.“ – „Kolik mám dát?“ – „Neznám tu ceny, a proto nemáš limit, dej, co uznáš.“ Z taštičky už vybrala cigártašku i zapalovač a přitom vyčarovala bankovku. – „Kolik to je?“ – „Jeden Palackej, takže tisíc.“ – „Stačí

to?“ – „Bohatě!“ – „Fajn. Zbytek si nech. Budu tam, kde jsme se potkali.“ A odkráčela.

Trio se už vrátilo z toalety, tankovalo u baru novou tekutinu v podobě kofoly a přivítalo ho, jak očekával. – „Pocem, vole, kdes tu zombii vykopal?“ To si vymyslel Kája. – „Jestli ti zhebne na parketu, pudeš sedět za hanobení mrtvol, vole!“ Tím přispěl Mirek. Ládu jako obvykle nic nenapadlo. Přešel to a oslovil barmana. – „Máš tu náskou dvanáctroční sladovku?“ – „Jó, tullamorku, ale panák za dvě dvacet.“ – „Fajn. Tak dvakrát, a vrať mi jen Božku!“. Už předem – „To je dobrý!“ velkoryse směnil s žasnoucím barmanem Palackého za pětistovku s Němcovou a jim poradil. – „Běžte se, volové, podívat na její fáro.“

Když po chvilce dorazil za nimi se dvěma sklenicemi nahoru, byl právě svědkem, jak je oslovila. – „Máte, pánové, přání?“ Nebyli na tak ostrý tón připraveni. – „My...?“ opáčil Kája zcela vyvedený z konceptu. – „Ano. Nebo snad otázku?“ Kájovi se konečně povedlo promluvit. – „Né...“ – „Pokud mě snad chcete přebrat, jsem zadaná až do půlnoci.“ Táhli zpět do budovy, a když je Leo míjel, uslyšel vzteklé zasyknutí. – „Blbý fóry si schov na apríla, vole.“ Donesl jí sklenku a ona hned přifukla na jeho. „Tak čin čin!“ Viděla, jak zírá za ni. – „Děje se něco?“ Kde v osm svítil bílý duch rolls royce, stála stará a dost potlučená šedá felicie. – „Ne nic...“ Opět ho prokoukla. – „Ghost čeká v hotelové garáži, na ulici vyvolává srocení nadšenců.“

Znovu se napila, opřela se o kamenné zábradlí, hleděla k pulzujícímu jezu a labužnický potáhla z cigarety zasunuté do špičky, jak to zatím viděl jen ve starých filmech. – „Co vlastně děláš?“ Uvrhla ho do rozpaků. – „Jako teď...?“ – „Jako vůbec.“ – „Já jsem... byl jsem ajták...“ Podivila se. – „Auták?“ – „Ne ne, aj ty, informační technolog, přes počítače a tak.“ – „Aha. Ale teď už počítáš jen kroky, vid?“ – „No tak... momentálně...“ – „...Tě živí tango, že? Což mně vyhovuje, protože jistě víš, kdy je tu příští milonga.“ – „Hned zejtra...“ – „A kde?“ – „V Lucerně, to je na rohu Štěpánský a Václa...“ – „Leo, já jsem tu žila déle než ty!“ – „Tak pardon...“ – „To nic. A máš zítra něco?“ – „Ne.“ – „Tak už máš. Tu Lucernu.“ Dopila a podala mu sklenici, aby ji odnesl. – „Ale moc dobře jsi zatím neřval, lve!“ – „Jak to myslíš...?“ – „Vi-

děl jsi Sen noci svatojanské?“ – „Ne...“ – „To je od Šejkspíra. Taková krásná pochvala tam zní – Dobře’s řval, lve!“ – „A v čem jsem řval špatně?“ – „Tancovals, jako když tě to moc nebaví. To profík nesmí!“ Teď se už rozhodně bránil. „Nevěděl jsem hned, co umíš!“ – „A teď už víš?“ – „Myslím, že hodně.“ – „Tak ukaž, co umíš ty!“

A tak to v druhé třetině rozbalil, střídal sacady s gancio, efektní volcadas i dlouhé planeo a musel obdivovat, s jakou lehkostí se mu přizpůsobila, za chvíli byli pár, který mohl tango učit. První to poznala parta, ironické pohledy vystřídal údiv. Postupně si všimaly i další páry, někdy před půlnocí jim dokonce vyklidili střed parketu a při další přestávce srdečně zatlaskali. – „Teď už jsi řval líp, lve!“ řekla spokojeně, „doprovodíš mě k autu?“ Bílý prelud se opět zhmotnil v Rolls Royce třídy Ghost, šofér stál před vozem a držel roztažený kožích. Když si jej dávala přehodit, objevily se jí v ruce další bankovky. Náhle se zarazila. – „Máš vysokou?“ – „Koho?“ – „Školu přece.“ – „Jasně. Techniku.“ – „Tak to ti musím přidat!“ Učinila a ještě se doptala. – „Jak se vlastně jmenuješ?“ – „No Leo...“ – „To vím. Ale dál?“ – „Nerad.“ Zasmála se – „To já jsem zas ráda. Takže zítra v osm?“ – „Ano.“ – „Tak ciao neboli ahoj!“ Šofér si nasadil čepici, obešel auto zadem, nasedl a Ghost majestátně odrazil od chodníku. Když se Leo otočil, spatřil před vchodem do podzemí opět celou partu, která zírala podobně jako před čtyřmi hodinami on. Ukázal jim bankovky a konečně je spočítal. Platila tisíc za hodinu. – „Tý volé,“ skoro zašeptal Kája, – „tu pro nás musíš vydojit!“

Z obrovského vozíku, který jí dopravili do salonu apartmá, se mohl nasnídat tucet hladových. Ona si udělala jen ‚snídaní amerických sportovců‘. Tak říkávala s holkami na koleji pokrmu, kterým se živily někdy i celý den, když musely stipendium utratit za vrcholnou českou módu z konce padesátých let, jako byly zázračné tuhé kalhoty, zvané stále ‚západněji‘ texasky, rifle, blue jeans. Plátky tvrdého tvarohu s krájeným rajčetem zůstaly však navždy její nejoblíbenější pochoutkou i proto, že jí dodnes uchovávala chuť dětství a vosí pas. Vypila k ní svou první kávu a při ní zjistila na netu adresu módního domu, kte-

rý byl pobočkou přední římské firmy, ten včerejší kluk Leo v ní zanechal příjemný dojem a ona se rozhodla si ho pojistit i jinak nežli obligátně. Nato oblékla co nejnenápadnější vycházkový set, nasadila si nevýstřední sluneční brýle a hlavu zabalila do šátku, takže prošla halou i kolem recepcie nepoznána, ale uctivě zdravena jako některá ze zababušovaných manželek hostů z Blízkého východu. Peppino měl do večera volno, hotelového taxikáře zdvořile odmítla.

Betonovou krajinou nadjezdů a podjezdů se kupodivu bez problémů – „Ty v sobě máš kompas!“ obdivoval ji Viktor, stříhala až do ulice, která ji dovedla přímo na Václavák. Už v té ji vzrušilo, že si podržela jméno první oběti nacistů studenta Jana Opletala, který malinkou Jůlinku přežil jen o řadu měsíců. Dojatě pozdravila svaté bronzové kníže, ale ještě spíš jeho oře, pod jehož ocasem si dala nejedno rande. A pohnutí z ní zas hbitě vymazal špalír pochybných postav všech barev pleti, které jí už teď po ránu nabízely většinou erotické služby. Za pár minut stačila pochopit, že Praha si z veškerého po léta zakázaného ovoce objednala nejdřív to nejpodřadnější, jaké z center západních metropolí dávno vypudila jiná doba. To chce čas...! připustila a nechala očím odpočinout si na portálech starých domů, jejichž nádheru teď objevovala poprvé, neboť když Prahu opouštěla, halila ji už šed' a špína zmršeného socialismu. Vodičkovu, do níž právě odbočila, lemovalo tehdy dlouhé podloubí z prken s cedulí POZOR, PADAJÍ ŘÍMSI! Teď ji zdobily fasády hodné pařížských Champs-Élysées, italské Via Veneto nebo vídeňského Kohlmarktu.

Většinu domů vyfešákovaly restituce za cenu, kterou vždycy všude účtuje vítězný kapitalismus. Tady už zjevně naplno fungoval ve své dvojlomné podobě, jakou Balzac a po něm Brecht nazvali Lesk a Bída. Lesk tu byl rušivě otupován kýčem, bída laskavě mírněna viditelným boomem. Přestala uvažovat jako levicová turistka a snažila stát se znovu občankou města, v němž zažila nejlepší léta života, protože jí dokázalo nahradit zmizelý svět rodné Moravy. Novoměstská radnice i budova soudu se hřály také v plné parádě a kdysi nudná Myslíkova ulice překvapovala paletou příjemných barev restaurovaných čínžáků v patricijském slohu. Ale pak už v průhledu vše přezá-

řila lomená běloba nestárnoucího Mánesu, který včera večer úmyslně zredukovala na tančírnu, a proto ho až teď uviděla v celé jeho gropiovské kráse.

Styl Bauhaus, jen o málo starší než ona, ji odmalička přitahoval úchvatnou prostotou, Viktor o něm říkal, že je „geniálně jednoduchý jako trojúhelník a geniálně funkční jako trakař“. Tentokrát nesestoupila dolů, ale vešla do restaurace v úrovni nábřeží. Ta právě otevřela a byla ještě zcela prázdná. Za obrovskou skleněnou tabulí vyplňující celé průčelí byla Zlatá kaplička práva názvu, který jí navždy propůjčili nadšení zbudovatelé, její ostře nasvícená korunka vystřelovala blesky připomínající malou sluneční bouři. Když tu Julii poprvé oslovil Viktor, byla už střecha dlouho neudržovaná, a proto bez lesku...

- „Promiňte, madame, ale nejste vy náhodou Julie Jandová?“
- „Prosím?“ Ale ne, to se k ní neskláněl Viktor, nýbrž velmi starý vrchní v pečlivě udržované černé vestě s bílou náprsenkou.
- „Já se omlouvám, měl jsem dojem...“ - „Ale já opravdu jsem Julie Jandová, přesněji, byla jsem... vy jste mě ještě poznal?“ - „Ne, já jsem vás ještě nezapomněl. Vždyť tady jste se scházela s panem doktorem Konečným, než jste se... tedy než on se...“ - „Rozvedl, ano! A vy pořád pracujete?“ - „Já znova pracuju, vzali mě na výpomoc, ale dělám už desátý rok, protože se tu mezitím vystřídalο nejmní dvacet číšníků, které na place bavil jen tuzér. My dva jsme tu spolu, paní Julie, dokonce zapíjeli na den stejné narozeniny v tom šťastném roce, co trval jen od fialek do švestek.“ Ten Čas Nadějí se jí okamžitě vybavil v jeho hymně „Ať mír zůstávááá s touto krajinou...“ zpívané hlasem, který zřídka kdy nadšený Viktor označil za „úchvatně drsný samet“. - „Ale nebojte se, paní Jandová, teď když vím, že jste se vrátila, neřeknu nikomu, kolik nám dvěma je!“

Úplně ji pak dostal tím, že ke svíčkové naservíroval i ticho, když vypnul tu obvykle banální hudbu. Restaurace zůstala dlouho prázdná, protože, jak jí vysvětlil, turistická stezka končila u Národního, kumštýři obědvali za poloviční ceny dole, kde včera tančila, a Mánes žil hlavně z velkých rautů a hostin. Svíčková jí přišla naprosto božská, ovšem s vědomím, že ji celou věčnost nejedla. Rozkošný vrstevník s čistou utěrkou staromódně složenou na paži se zjevoval, jen když ho právě po-

třebovala, a tak tu v klidu a míru, konečně ne vysněném, ale skutečném, intenzivně myslela na dobu těžké nesvobody, která se jí kupodivu zdála být nejdůležitější a snad i nejšťastnější etapou života. Byla v ní úspěšná, byla milovaná a byla i zamilovaná do muže, jež znala dávno před tím, než se jí právě tady představil osobně. Viktor Konečný byl stejně nadaný jako skromný a manželství se mu právě rozpadalo i proto, že nepatřil, jak mu vytýkala žena, „do první ligy“ českých spisovatelů. Nemohl a nechtěl do ní hlavně proto, že kvůli tomu nehodlal vstoupit do strany, která se vším ostatním ničila i literaturu; předepsala jí jakýsi bizarní socialistický realismus, jenž zdokonalil cenzuru tím, že ji autoři prováděli na svých dílech sami. Jeho verše vycházející v regulovaných nákladech, ačkoli se pokaždé prodaly už v prvních dnech, Julii fascinovaly podobně jako Viktora zřejmě její tanec – „Vy básníte celým svým tělem!“ řekl jí tu tehdy, když předtím stačila složit poklonu jemu.

Těžké dětství v strašné době ji zradikalizovalo, jejími nejbližšími přáteli byli zklamaní komunisté, snažící se očistit stranu od krvavé skvrny politických procesů. Sama do ní vstoupila na konzervatoři, kdy se nedávná otřesná řeč Nikity Chruščova jevila dávat zelenou radikálním kritikům předchozího scestného vývoje. To ji pak dovedlo i na tribuny onoho slavného roku osmašedesát, zatímco Viktor chtěl být jako vždy „nepoznanou součástí davu, která se může vždycky svobodně rozhodnout, bude-li vás proroky následovat nebo věšet“. Protože se stala po sovětské okupaci členkou Koordinačního výboru uměleckých svazů, které si odhlasovaly, že než by se pokořily, raději, jak pravil král básníků Jaroslav Seifert, „se potopí samy s vlajíci prapory“, seděla tu vedle starého barda i v onen podzimní nekončící den, kdy se v Mánesu manifestačně přijalo Prohlášení solidarity. Tehdy se zúčastnil a podepsal i Viktor, ale doma ji probudil z dalšího snu tvrdým proroctvím. – „Většina tvých hrdinů přejde do roka a do dne k Lomikarovi, aby nedopadli jako Kozina!“

Netrvalo ani půl roku, když ji přemluvil, aby se alespoň „prozatímně přemístili do té druhé Evropy, než se rozhodne, kdo tu koho požere“. Sám tipoval jako vítěze Husáka, „schopného zakázat i balet, aby z Národního zmizela Jandová“. Nemýlil se.

Týden po jejich přistání v Miláně, kam ji na základě jeho ustanoveného dopisu solidárně pozvala La Scala hostovat v Labutím jezeru, prohlásil v Praze nový Soudruh První svou originální českoslovenštinou, že „štát nie je akýsi holubník, z ktorého si každý vyletí, kedy mu napadne“ a vzápětí dal uzavřít hranici, „aby neproklzla ani myš“. Tak začala nová cesta primabaleríny k vrcholům a básníkův pád do literárního nebytí, když se z lásky k ní dobrovolně vzdal svých čtenářů i svého jazyka...

Byla vděčná, že ji vyrušil hlouček anglických studentů, který sem zabloudil znaven zřejmě vícedenní pařbou skvělého a pro ně levného piva, rozmluvila vrchnímu jeho nápad nenechat ji platit a vnutila mu navíc štědré spropitné se slibem, že se zas určitě staví za čtyřicet let. Doputovala po nábřeží k Čechovu mostu, od něj k dceřině firmě římského módního domu před Staroměstským náměstím a ohromila personál, když nadiktovala přesné míry zákazníka, se kterým, jak přiznala, jen jednou tančila. Zaplatila zlatou kartou tučnou zálohu také za slib, že ji tu dnes budou očekávat ještě hodinu i déle po zavření, a nechala je hádat, zda objednané kusy obmyšlenému skutečně padnou. Pak už stopla nejbližší taxi, vyslechla pro změnu v češtině řidičův náрек na počasí, ceny i vládu, a v hotelu se vydala přímo do francouzské restaurace, aby si osobně vybrala na večer nejlepší stůl. Maître už byl těž informován, neboť jí ihned přidělil vrchního, který mluvil perfektně italsky hlavně proto, že byl Ital.

Leo si matku udobřil tím, že nazítří učinil, po čem dlouho toužila. Vstal před osmou a Roberta úmyslně zavolal při snídani, aby mu před ní řekl, že se s ním chce brzy sejít a poradit o možném návratu k firmě. Nadšen byl i přítel a domluvili se, což matku potěšilo ještě víc, už na zítřejší večer. Leo logicky počítal s tím, že objedná-li si ho prachatá čechotaliánka i potřetí, snadno s přítelem dohodne změnu a matce vysvětlí, že o ni požádal Robert. Jelikož se do svého pokoje, kde mu matka, než dočetl noviny, z vděčnosti zas jednou ustlala a poklidila, vrátil tak nezvykle brzo, vyburcoval se k další aktivitě, na niž už dlouho kašlal. Obnovil vlastní webovou stránku a pokusil se s její pomocí ještě sugestivněji znázornit, oč přichází každý, kdo

nevyhledá jeho služby. Nulovou poptávku to do večera nezměnilo, ale jisté zklamání zaplašil „šlofikem“, když si byl jist, že mu dnes nebude brán matkou za zlé.

Probudil se tak pozdě, že se nestačil najíst, ale před vchodem do Lucerny ve Štěpánské stál za minutu osm s připraveným deštníkem, pro který se stihl vrátit, když ho už před domem přivítal déšť. A za okamžik spatřil známý obraz, jak se celá ulice zdá rozestupovat, aby mohl středem majestátně probázdit bílý zázrak. To už automatika deštníku vystřelila pružiny s hedvábím jako padák a Leo vběhl do jízdny dráhy, aby u zadních dveří nahradil pomoc šoféra. Když je otevřel, zdálo se mu, že přijela jiná žena, na rozdíl od včerejšího skoro sportovního kostýmu měla na sobě róbu, jakou ani na milongách lepších kruhů nepotkal, velká bitevní! napadlo ho spontánně při pohledu na její šaty i šperky, a přece ne buransky přebouchaná, jak ji na sebe v Česku věší rozkydnuté manželky, které rychlokvašení milionáři obalili zlatem, aby jim bez výčitek zahýbali s krásnými asistentkami. V tom obdivném rozpoložení uslyšel až napodruhé, že nemínila vystupovat a nastoupit má naopak on, pak se nesmyslně cpal k ní, a když konečně pochopil, že musí z druhé strany, upozornila ho zase ona dost vtipně na předmět, který mu v tom bránil. – „Paraple, raple!“ Když jej konečně zavřel a dokázal i za sebou zavřít dveře, Ghost se měkce rozjel špalírem němých obdivovatelů, podoben vozům velitelů vojenských parád z televizních přenosů.

Vnitřek limuzíny měl dizajn miniaturního apartmá odděleného od řidiče skleněnou stěnou tak silnou, že se zdála být neprůstřelná. Vrátil se k jejímu oblečení a nespokojeně poukázal na své šaty, pro milongu dostačující, ale vedle ní... – „Myslím, že k vám moc nepasuju...“ – „To neřeš!“ Ozvala se stereofonní znělka mobilu a ona začala konverzovat italsky, takže byl i se svou ajťáckou angličtinou vedle. Skryté reproduktory i mikrofon dovolily, aby vůbec nezměnila pozici, se založenými rukama konverzovala s neviditelným, ale příjemným barytonem, jako by seděla v kavárně. Vpředu vedle šoféra svítila velká navigace, na níž běžel googlový film Václavského náměstí, Mezibranské, Žitné, odtud zas dolů k Mánesu a pak doleva k Národnímu a ke Karlovu mostu, až objeli střed Prahy a zasta-

vili v Pařížské. V tu chvíli ukončila rozhovor a zavelela. – „Tak ven!“

Nečekala na šoféra, otevřela si sama, mrštně vyklouzla z vozu a Leo měl co dělat, aby ji dohonil u vchodu luxusního obchodu, jehož dveře se zázračně otevřely vzdor na nich vyznačené prodejní době, která dávno uplynula. Očekával je elegantně oblečený muž, jenž pozdravil plynně česky, zatímco s ní hovořil zřejmě slušnou italštinou. V patře je uctivě uvítal tlouštík s metrem kolem krku. – „Jdi s ním, Leo!“ Následoval tedy krejčího do prostorné kabiny, kde stál klasický „němý sluha“ z tmavého dřeva nesoucí několik textilií, a postupně vyměnil své oblečení za světlešedý oblek s jemným proužkem, bílou košili s vysokým límcem, kravatu s kapesníkem, oboje také jemně pruhované, v odstínu, kdy se šedá blíží k černé, černé ponožky a boty. Krejčí uctivě mlčel, ale každý kus radostně odkýval. V zrcadle spatřil pak Leo zteplého manekýna. Tak se jevil také šéfovi, který v italštině zřejmě nešetřil chválou. Spokojeně vypadala i ona. – „Benissimo. Tak půjdem dál!“ Odvážil se připomenout. – „A moje věci...?“ – „Ty ti tu neukradnou. Zajdi si pro ně zítra.“ Už zas před ním pochodovala na chodník, u něhož právě přistával Ghost, když šoféra zřejmě přivolala z obchodu mobilem, Leo jí chtěl jít otevřít dveře, ale vklouzla do vozu z levé strany a odtud se přesunula na pravou, aby mohl nastoupit též. – „A teď se jedem najíst!“ oznámila mu, když už byli zas v pohybu, – „nikdy bych si nezvykla na vaše dětské časy, doma nechodím večer před desátou a nevracím se před druhou.“ Předchozí převlek jako by se nekonal, líčila mu podrobně podobu milong v Římě, – „je to skoro totéž jako jít do opery, každý si to chce užít jako malý svátek.“

Nepustila ho ke slovu a jeho začínalo štvát, že s ním jedná, jako by se ho to netýkalo, jako by vůbec nic nemusel vědět, jako by si najala jen jeho nohy a ruce a zbytek jejich majitele ji vůbec nezajímalo. Takhle, urazil se, posílen svým ranním rozhodnutím vrátit se do bývalého života, nikdo se mnou vytírat podlahy nebude! Musel však vydržet, než italsky mluvící číšník, který taky jednal jen s ní, jako by tu byla sama, otevřel láhev pravého šampaňského, počkal, až přičichla k zátce, kterou jí na zlatém tácku podal pod nos, a když kývla, nalil jí a násled-

ně i jemu, Leo se domníval číst v jeho chladném výrazu pohrdání. Když se vzdálil, pobídla ho k přípitku. – „Tak čin čin!“ Místo toho se vzbouřil. – „Mohla byste mi vysvětlit...“ – „My si zas vykáme?“ přerušila ho, ale on se už z té příliš dlouho trvající defenzivy vymanil. – „Mohla bys mi vysvětlit, co to se mnou provádíš?“ – „Provádíš přece ty mě. A sám’s cítil, že ke mně dneska nejsi dost nóbl.“ – „Oblík jsem se na milongu!“ – „Nic ti přece nevytýkám.“ – „Tak proč...“ Ani teď ho nenechala domluvit. – „Chtěla jsem, abys měl co vyprávět partě a přitom se s ní o to nemusel dělit.“ Bylo zřejmé, že si ho chce udobřit. „Leo! Nechtěla jsem tě urazit, jen potěšit, tak to neřeš a užij si. Čin čin!“ Uklidnil se, připil jí a byl dokonce schopen s odkazem na svůj nový outfit vyslovit obdiv. – „Jak jste se... jak ses mohla tak strefit?“ – „Včera jsem si tě přece ohmátla. Ostatně nedělej si s tím hlavu, je to zatím jen půjčené.“

Než to stačil komentovat, dostavili se číšníci s předkrmy a Leo už zas trpně svolil, aby všechno vybírala ona, čemuž byl nakonec rád, protože by se většinu jídel z lístku neodvážil objednat, ceny sice v nabídce pro hosty chyběly, ale exotické názvy mu nic neříkaly. Na konci večere však díky ní věděl jak jíst ústřice s pumprníkem a rychle se naučil vybírat podivným chirurgickým nástrojem nejlepší maso z rafinovaných skryší v klepítkách humra. Chválila ho a on byl na to docela pyšný. Pak jim odservírovali a čekala ho studená sprcha. – „Kdy ses rozhodl být gigolo?“ Teď ho ten výraz sekl víc než od matky. – „No dovol...??“ – „To tě uráží?“ – „Sama jsi řekla, že jsem...“ – „Taxi-dancer! Ale to značení si gigolové vymysleli asi jako hasiči, když se povýšili na požárníky, podstata je přece stejná.“ – „Jeden zásadní rozdíl v tom pro mě je!“ – „Aha, a jaký?“ – „Já s ženskejma jenom normálně tancuju. Nebo máš dojem, že jsem prostitut??“ – „Ne. Ale přestal’s normálně pracovat.“ Nedal si to líbit. – „Ty toho asi taky moc nenapracuješ!“ Rychle s tím přestal, proč kazit večer sobě i jí, je holt bohatá a prdlá, možná ho ani urazit nechtěla... – „Promiň, ale..“ – „Pracovala jsem, dokud jsem to zvládla,“ řekla věcně. Byl rád, že omluvu přijala, a projevil zájem. – „Jako co?“ – „Jako tanečnice přece.“

Až teď mu došlo, že to měl poznat, už když ji vedl na parket, vzdyť scházela do suterénu Mánesa s vytočenými chodidly,

s patami těsně u sebe, a při tangu předvíдалa každý jeho pohyb! – „Na milongách? Takže vlastně kolegyně?!“ – „No, spíš vzdálená. Baletila jsem.“ – „Aha... v operetě?“ – „V opeře.“ – „Kde?“ – „Jak jsme byli včera, tak odtamtud kousek po proudu. Viděli jsme to z okna.“ – „To nemyslíš Národní...“ – „To právě myslím.“ – „Byla's tam ve sboru?“ Zasmála se. – „Spíš taková ta, co se jí říká primabalerína.“ Nevěřicně na ni zíral, až mu poradila. – „Musíš si mě představit asi o sto let mladší! Chceš moučnick? Cameriere!“ Dala znovu přinést lístek, ale tentokrát se ho zeptala, má-li něco rád. – „Zmrzku.“ – „Můžu ti ji vylepšit?“ zeptala se, ale na odpověď už zas nečekala. – „Un sorbetto con limone,“ poručila a vstala. – „Promiň, skočím do pokoje převléct se a hlavně zakouřit si, než nám Brusel zavede senzory na kouř i do bytu!“

Musel překousnout další povýšený pohled číšníka, který mu dával dost drze najevo, zač ho pokládá, ale měl jen dvě možnosti: buď mu ten bílý rosol chrstnout do ksichtu, nebo ho ignorovat a jíst. Cizí název halil normální vodovou zmrzlinu, ale silně ji vylepšila vodka. Jí povzbuzen se rozhodl zkusit, není-li Kája právě na drátě. Parta měla dneska službu v bance, Jára to vzal a rovnou chtěl vědět. – „Tak co, vole, jede po tobě?“ – „Člověče, já ti nevím...“ – „Jak to vole?“ Stručně poreferoval, jak ho oblékla, nasytla a teď odložila v restauraci. – „Doufám, že si mě vyzvedne a neseberou mě tu jako hochštaplera,“ končil. – „Teda, vole, to je Arizóna!“ radoval se Jára, – „hele, tak jesli neskončíš v její posteli, přinďi, vole, do Kasína, chcem tam dát neska po šichtě prodlouženou!“

Vykouřila cigaretu, a při převleku odložila do sejfů šperky, nechala si jen medailon, svou podle Giorgia „finální pojistku“, s níž většinou i spala; jak si zdejší milongáře otestovala včera, byla by tu zřejmě všude až nápadně „overdressed“. Otevřela ještě svou mailovou schránku a našla jediný vzkaz. Giorgio se starostlivě ptal, zda nemá žádný problém, a ona ho uklidnila krátkou nahrávkou, že měla štěstí najít si dance-ru, který tango mimořádně umí a dělá jí vlastně i českého bodygarda, takže se ho pokusí najmout i na další cestu. Dodala, že v noci mu řekne víc telefonem. Pak sjela dolů, dala kluka

liftboyem vyzvednout v restauraci a Peppino je odvezl do Lucerny.

Milongu pořádal jakýsi soukromý klub, který hned u vchodu prodával členství za cenu vylučující přístup plebsu. Lea tu znala a zřejmě i potřebovali k provozu, z čehož byl už ve voze zjevně nespokojen. Vycítila to a dala mu peníze předem, aby vše potřebné platil on za ni. Ačkoli dorazili až po desáté, vyzvala ho už v půl dvanácté k odchodu a na ulici opět pozvala do svého pojízdného apartmá. Vypadal, že si to vysvětlil po svém, a ona se bavila jak jeho rozpaky, tak překvapením, když za Karlovým mostem nepokračovali k hotelu, ale zahrnuli na Mánesův a vystoupali serpentinou vzhůru k Chotkovým sadům. Za dalších pár minut Ghost pro změnu sjížděl z Pohořelce na Hradčanské náměstí, kde zastavil u sochy Masaryka. Sotva jí Peppino otevřel dveře, pokynula i Leovi, aby vystoupil a následoval ji.

Zastavila se však už po několika krocích u kovové tabule na mřížových vratech krajního paláce. – „Odkdy je tu Národní galerie?!“ Pokrčil rameny a ona si uvědomila, že nemá smysl se ho ptát. Vykročila dál a vzápětí se jí znovu otevřel magický obraz, jaký vídala ve dne v noci tolik let, pražský Betlém spojený švem řeky, rámovaný na pravé straně Strahovským klášteřem a na levé bílou hmotou Hradu. Matyášova brána byla už zavřena a nikde živá duše až na ně dva a Peppina, který stál vedle auta nehybně jako socha prvního prezidenta nad ním. Opřela se zády o kamennou římsu, vsunula cigaretu do špičky, zapálila si svou hroudou zlata zvanou Dupont, a když vyfoukla kouř, vysvětlila tomu chlapci. – „Tady jsem nebyla věky.“ – „Jak dlouho?“ – „Kolik ti vlastně je?“ – „Pětadvacet... bylo.“ – „Tak bezmála dva tvoje životy.“ – „Páni...“ Proč mu to vlastně říkám? podivila se, co na to může říct on? A zároveň v ní vyplouvala zvuková vzpomínka na ten šílený večer, sílící rachot tankových pásů, od nichž odstříkovaly kameny z kočičí dlažby, ruské povely a konečně ohlušující salva z kulometu i nepopsatelný zvuk kulek, které prolétaly okenním sklem a bořily se do hřbetů knih nad protější postelí.

– „Nahoře vpravo pod tím oknem musí být v omítce kulky.“
– „Jaký kulky...?“ – „Z kulometu. Někomu z ruských tankistů

ujely nervy.“ – „Myslíš, na konci války?“ – „Myslím v srpnu šedesát osm. Ale to už je pro tebe francouzská revoluce, vid!“ – „Ne ne, ale vím to jen od rodičů, na gymplu nás děják učil nedávnej bolševik, takže pro jistotu nešel za Havlíčka, a na veřejce už nebyl čas.“ – „Hlavně zájem, že?“ Bránil se. – „Informační technika tak akceleruje, že má člověk co dělat, aby to stih!“ Spolkla otázku, jak mu v tom pomáhá tango, a vzápětí se jí zeptal on. – „A jak to víš? O těch kulkách?“ – „Pár jich přistálo v našem pokoji. Bydleli jsme tam, než jsme odjeli do Říma.“ – „Kdo?“ – „Já a můj muž.“ – „On taky tancoval?“ – „Byl spisovatel...“ – „Aha...“ Měl asi dojem, že by se měl ze slušnosti zajímat víc. – „Jak se jmenoval?“ Její zvuková vzpomínka ustoupila ironii. – „Leo! Kdys naposled četl knihu?“ Uznal to. – „No jo, no...“ – „Tak se neptej... ostatně už to nestihl do čítanek. Byl jen chudý emigrant a navíc brzo umřel.“ Z jeho pohledu na Peppina a rolls royce pochopila, co mu běží hlavou. – „Slyšel jsi někdy jméno La Scala?“ – „Ne...“

Pokynula za sebe ke středu nočního panoramatu, kde ještě stále zářila Zlatá kaplička. – „To je takové italské Národní, v Milánu. – „Aha...“ – „Znali mě už odtud, pozvali včas na hostování a pak jsem tam dotančila až do baletního důchodu. Můj Viktor rád říkal – La Scala ti dnes tleskala, až z toho skoro praskala. A rok po jeho smrti mě tam požádal o ruku princ.“ – „Princ...?“ – „Tady by to byl kníže. Vittorio Francesco Vincenzo Mortadini. Od té doby jsem já římská princezna, a protože dal úředně vydědit oba bratry, že podporovali Mussoliniho i Hitlera, jestli ti jména něco říkají, tak se mnou, už podruhé vdovou, vymře ten rod i po přeslici.“

Nesledovala jeho reakci, protože kdesi právě odzváněl jediný službukonající kostel půlnoc a památné stavby začaly jedna po druhé zhasínat. Vzápětí mávla na Peppina, který ihned předjel. Mlčky dorazili k hotelu, kde se evidentně napjatý Leo málem srazil s šoférem, jak horlivě jí chtěl otevřít dveře i on. Vystoupila, zasunula mu jakési bankovky do kapsičky nového saka a podala mu ruku. – „Zítra odjízďím. Takže ciao, Leo!“ Tím ho vytočila tak, že jí začal zas vykat. – „Vy už se nevrátíte...?“ – „Zas možná za půl století.“ – „To je škoda...“ – „Proč?“ – „Dobře nám to šlo...“ – „A dobře platím, ne?“ Kývnutím to přiznal, tak-

že uzrál natolik, aby mu nabídla, co měla od včerejška v úmyslu. – „No tak pojď se mnou!“ – „Kam...?“ – „Podnikám okružní cestu po svém životě.“ – „Jak dlouhou...?“ – „Nevím. Ale jestli nemáš čas, žádný problém. Někoho jistě najdu.“ Načež se bleskurychle rozhodl, jak očekávala. – „Já si čas udělám.“ A měla ho. – „Tak zítra v jednu a doklady s sebou. Začneme obědem, slíbili mi v hotelu oukrop, svíčkovou a jahodové i meruňkové knedlíky s tvarohem. Svě staré šatstvo si před tím vyzvedni, ten oblek je už tvůj.“

S kasinem neměla knajpa toho jména nic společného. Byla to poctivá hospoda, kde se čepovala dobře ošetřená plzeň. Loni ho sem ti tři vzali, když se poprvé objevil na milonze jako atraktivní, a proto nebezpečný konkurent. Původně to vypadalo, že ho v pauze klasicky zvalchujou na wécé, jeden proti třem neměl šanci, ale povedlo se mu je našťestí už tam přesvědčit, že může být platným členem týmu, když zná od tanga ikskrát víc variací než oni a je ochoten dělit se s nimi pari pari. Výhodu „velkého šábu“ poznali hned příště a navíc byl schopen radit jim s elektronikou, jejíž mouchy jim silně komplikovaly džob.

Zdržení na Hradčanech způsobilo, že sem dorazil současně s nimi. Jeho kvádru a boty, další čtyři Palačtí na stole, z nichž tři patřily jim, a její nabídka, aby ji doprovázel, vyvolaly shodnou reakci, kterou definoval šéf, za něhož Leo takticky dál uznával Járu. – „Ty vole! Chce tě do postele!“ To upřímně odmítl. – „Co blbneš! Mohla by bejt má babička!“ – „Kdo takle válí na parketu, vole, tak i stejně píchá!“ Trojice vypukla v smích, ale šéf hned zvažněl. – „Prachatá vdova bez příbuznejch, vole, ty bys moh bejt druhej Švancnberk!“ – „Jak to myslíš?“ – „První Švancnberk, čet sem, vole, vopíchal v době koně někde na hradě sedumdesátku a vona s nim založila rod!“ – „Tak na to bych neměl žaludek!“ Poradil mu Mirek. – „Přepni žaludek na ptáka, vole!“ Zase řehot. A zas je utišil šéf, který promluvil civilizovaně. – „Tak moment, Leoši, seš tu nejchytřejší, ale zas ne tak, abys nás tři převez a udělal se teď pro sebe. To tys nás ukecal, abysme makali jeden pro všechny a všici pro jednoho, a jen dík tomu ti Láďa nerozbil ciferník. Tak tu bábu pořádně pojď, ať

si mužem dát všichni zasloužený légo v Karibiku!“ Většinou nemluvný Láďa výstražně propnul bicepsy, strasil mocné pěsti a dodal nekompromisně. – „To seš nám dlužnej, vole!“ Leo pochopil, že tím získal souhlas. Šéf ho povzbudivě plácl přes záda a Mirek to dokořenil. – „Akorát bacha, vole, ať ti ho neškřípne umělej chrup!“